

บทที่ 2

ภูมิหลังบทบาทของสหรัฐฯ ที่มีต่ออิรักก่อนสงครามอิรัก และกระบวนการ ในการสร้างความมั่นคงทางการเมืองในอิรักของสหรัฐฯ

สงครามอันนำมาซึ่งวิกฤตการณ์ในอิรัก ตั้งแต่การปลดอาวุธอิรักในปลายปี 2545 และการเข้าโจมตีอิรักในปี 2546 มีที่มานับตั้งแต่สงครามอ่าวครั้งที่ 1 ในปี 2534 ซึ่งเมื่ออิรักใช้กำลังเข้ายึดครองคูเวตในวันที่ 2 สิงหาคม 2533¹ โดยยกพลผ่านเส้นเขตแดนทางใต้ของคูเวต ซึ่งกองทัพอิรักก็สามารถยึดครองคูเวตได้ภายในเวลาไม่กี่ชั่วโมง อิรักยึดครองคูเวตเป็นเวลา 6 เดือน หลังจากนั้นการที่อิรักบุกคูเวตได้ขยายตัวเป็นสงครามใหญ่ระหว่างอิรักกับกลุ่มประเทศพันธมิตรในนามของกองกำลังสหประชาชาติ ก่อนที่อิรักจะถอนกำลังออกไปในเดือนมีนาคม 2534 หลังจากยอมแพ้ต่อกองกำลังสหประชาชาติ

สาเหตุของความขัดแย้งระหว่างอิรักกับคูเวต

1. ความขัดแย้งด้านประวัติศาสตร์และกฎหมายระหว่างประเทศ อิรักอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนคูเวต โดยอ้างว่าคูเวตเป็นส่วนหนึ่งของอิรักขึ้นกับจังหวัดบัสเราะฮ์ (Basra) และเป็นเอกราชด้วยการเข้ามามีอิทธิพลของสหราชอาณาจักร ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ซึ่งประธานาธิบดีวิลสัน สู่สเซ็น ของอิรักในขณะนั้น ไม่ยอมรับข้อตกลงเส้นเขตแดนระหว่างประเทศทั้งสองตามที่สหราชอาณาจักรกำหนด

2. ความขัดแย้งด้านภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจ เนื่องจากอิรักเป็นประเทศที่มีปริมาณน้ำมันสำรองมากเป็นอันดับที่ 2 ของโลกและมีน้ำมันเป็นสินค้าออกที่สำคัญ แต่อิรักไม่มีความสะดวกในทางออกทะเล คือ มีช่องทางขนาดเล็กในการเข้าออกอ่าวเปอร์เซีย 2 ช่องทาง คือ เมืองอุมม์กอสร์ ซึ่งเป็นฐานทัพที่ต้องผ่านชายฝั่งของคูเวต และร่องน้ำชัตต์อัลอาหรับ (Shatt al – Arab) ซึ่งเป็นเส้นเขตแดนระหว่างอิรักกับอิหร่าน หากอิรักได้ครอบครองคูเวตอิรักก็จะสามารถใช้ประโยชน์ของชายฝั่งด้านทิศตะวันออกของคูเวตเพื่อเข้าออกอ่าวเปอร์เซียได้สะดวกขึ้น และอาจไม่ต้องอาศัยการส่งออกน้ำมันผ่านท่อซึ่งตัดผ่านดินแดนของประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 4 ประเทศ ได้แก่ ตุรกี ซีเรีย จอร์แดน และซาอุดีอาระเบีย

¹ไชยวัฒน์ คำชูและประทุมพร วัชรเสถียร. อิรักวิกฤตถาวร? (กรุงเทพฯ:อมรินทร์, 2546), น 110

นอกจากนี้ เส้นเขตแดนที่ไม่ชัดเจนระหว่างอิรักและคูเวต เป็นพื้นที่ทับซ้อนบริเวณทุ่งน้ำมันรูไมลา (Rumeila) ซึ่งอยู่บริเวณชายแดนทั้งสองประเทศจึงเป็นปัญหา เพราะทุ่งน้ำมันนี้มีน้ำมันอยู่มากมายมหาศาล แต่คูเวตมีความได้เปรียบทางธรณีวิทยา คือ ปริมาณน้ำมันจำนวนมาก ซึมจากที่ราบสูงของอิรักมายังแอ่งที่ต่ำกว่าในคูเวต และคูเวตได้ให้สัมปทานบริษัทต่างชาติขุดเจาะน้ำมันจากทุ่งนี้ ซึ่งใช้วิธีการขุดเจาะสมัยใหม่ เป็นเวลา 10 กว่าปี อิรักจึงถือเอาความคลุมเครือของเส้นเขตแดนที่ยังตกลงกันไม่ได้เป็นข้ออ้างในการครองสิทธิ์เหนือแหล่งน้ำมันนี้ เมื่อไม่ได้ตามนั้น ก็ขอเจรจาแบ่งจำนวนน้ำมันที่ผลิตได้จากแหล่งของคูเวต คูเวตก็ยินยอม แต่มิได้กระทำอย่างคงเส้นคงวา ทำให้อิรักอ้างว่าคูเวตขโมยน้ำมัน และให้คูเวตมอบเงินชดเชยคืนให้แก่อิรักเป็นเงิน 2,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่คูเวตปฏิเสธ

3. การพิพาทก่อนนโยบายการผลิตน้ำมันของคูเวต อิรักอ้างว่าคูเวตผลิตน้ำมันเกินโควตาจากที่รับของกลุ่มสมาชิกโอเปค ทำให้ระดับราคาน้ำมันในตลาดโลกตกต่ำ เป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจของอิรักอย่างมาก จึงได้ทำเรื่องประท้วงต่อคูเวต ให้ผลิตน้ำมันตามโควตาที่ได้รับแต่ไม่ได้รับการตอบสนองจากคูเวต

4. ผลจากสงครามอิรัก-อิหร่านและปัญหาทางการเงินของอิรัก จากการรบกับอิหร่าน คูเวตไม่ได้ให้ความร่วมมืออย่างจริงจังตอนที่อิรักทำสงครามกับอิหร่าน หากอิรักสามารถใช้สิทธิ์ในเกาะบูบียนและวาร์บะห์ของคูเวต อิรักก็จะได้เปรียบในการทำสงคราม นอกจากนี้ อิรักได้ใช้จ่ายเงินในการทำสงครามประมาณ 3 แสนล้านเหรียญสหรัฐ ทำให้อิรักเป็นหนี้ต่างประเทศประมาณ 4 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งประเทศเจ้าหนี้รายใหญ่ คือ ซาอุดีอาระเบียและคูเวต แต่เมื่อสงครามสิ้นสุดลง อิรักต้องประสบกับปัญหาการเงินและเศรษฐกิจอย่างรุนแรง อิรักคิดว่าการทำสงครามกับอิหร่านเป็นการออกหน้าแทนประเทศอาหรับ ซึ่งหวาดวิตกกับการปฏิวัติเป็นรัฐอิสลามแบบอิหร่าน การทวงหนี้ของซาอุดีอาระเบียและคูเวต สร้างความไม่พอใจแก่อิรักเป็นอย่างมาก ดังนั้นอิรักจึงคิดว่าการบุกยึดครองคูเวตจะสามารถแก้ปัญหาทางการเงินของตนได้

เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2533² อิรักก็ใช้กำลังเข้ายึดครองคูเวต โดยยกพลผ่านเส้นเขตแดนทางใต้ของคูเวต ซึ่งกองทัพอิรักสามารถยึดครองคูเวตได้ภายในเวลาไม่กี่ชั่วโมง อิรักสามารถยึดครองคูเวตเป็นเวลา 6 เดือน หลังจากนั้นการที่อิรักบุกคูเวตได้ขยายตัวเป็นสงครามใหญ่ระหว่างอิรัก

² เรื่องเดียวกัน.

กับกลุ่มประเทศพันธมิตรประมาณ 30 ประเทศ³ ในนามของกองกำลังสหประชาชาติ ก่อนที่อิรักจะถอนกำลังออกไปในเดือนมีนาคม 2534 หลังจากยอมแพ้ต่อกองกำลังสหประชาชาติ

ภายหลังสงครามครั้งนี้อิรักต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุมและลงโทษโดยสหประชาชาติ พร้อม ๆ กับการก้าวเข้ามามีอิทธิพลเหนือดินแดนอิรักของมหาอำนาจโลก คือ สหรัฐฯ โดยเริ่มต้นในปี 2534 อิรักยอมรับเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมติที่ 687 ซึ่งเรียกร้องให้อิรักปลดอาวุธอานุภาพทำลายล้างสูงต่าง ๆ และคณะกรรมการพิเศษแห่งสหประชาชาติ (United Nations Special Commission –UNSCOM) เริ่มการตรวจสอบอาวุธเคมีของอิรัก⁴

อย่างไรก็ตาม เมื่อถึงปี 2540 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้า UNSCOM เป็นนายริชาร์ด บัตเลอร์ (Richard Butler) ผู้ซึ่งรัฐบาลสหรัฐฯ ให้การสนับสนุน ได้มีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการตรวจสอบอาวุธในอิรักว่าการตรวจค้นชีปนาอาวุธและอาวุธคืบหน้าไปด้วยดี แต่การตรวจหาอาวุธชีวภาพในอิรักยังไม่น่าพอใจ เพราะเจ้าหน้าที่อิรักขัดขวางการปฏิบัติงาน⁵ ซึ่งอิรักไม่พอใจรายงานฉบับดังกล่าว เพราะหาก UNSCOM ยังไม่พอใจ การที่อิรักจะได้รับการยกเลิกมาตรการลงโทษทางเศรษฐกิจจากสหประชาชาติก็เป็นเรื่องที่ยากขึ้น อิรักจึงแสดงปฏิกิริยาโดยขู่ว่าจะยุติการให้ความร่วมมือกับ UNSCOM ถ้ามีชาวอเมริกันเข้าร่วมในทีม และต่อมาก็ได้สั่งขับเจ้าหน้าที่ชาวอเมริกันใน UNSCOM แต่ในที่สุดก็ยอมให้ทีมตรวจสอบกลับเข้ามาอีก จนกระทั่งในปี 2541 UNSCOM ยุติการตรวจสอบตามแหล่งที่ต้องสงสัยใหม่ ๆ หลังอิรักตัดสินใจยุติความร่วมมือกับสหประชาชาติ ทีมตรวจสอบถอนตัวออกจากอิรัก และสหรัฐฯ ได้รับรายงานว่าอิรักยังคงซุกซ่อนเคลื่อนย้าย และประกอบอาวุธร้ายแรง⁶ ทำให้เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2541 สหรัฐฯ ได้ลงโทษอิรัก

³ รายงานเกี่ยวกับจำนวนประเทศที่เข้าร่วมในสงครามครั้งนี้มีความแตกต่างกันในหลายแหล่งข้อมูล ซึ่งอาจมาเหตุมจากความไม่แน่นอนในสถานะการเข้าร่วมของประเทศต่าง ๆ จากข้อจำกัดทางกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ โดยตัวเลขต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ an Arab anti-Gulf War essay - 31; CNN - 34; an Arab media site - 36; the Heritage Foundation (a US conservative thinktank citing a 2534 Department of Defense report) - 38; US Institute of Medicine report on Gulf War Veterans' Health - 39.

⁴ Tareq Y. Ismael and Jacqueline S. Ismael, *The Iraqi Predicament*, 122.

⁵ <http://www.mideastweb.org/iraqtimelineunsc.com.htm> accessed on 6 December 2005.

⁶ Ibid.

ด้วยปฏิบัติการจิ้งจอกทะเลทราย (Operation Fox Desert) เพื่อหยุดยั้งความก้าวหน้าในการผลิตอาวุธที่มีอำนาจในการทำลายร้ายแรง ทำลายหน่วยกองกำลังของอิรัก ทำลายโรงกลั่นน้ำมัน เพื่อไม่ให้อิรักลักลอบส่งน้ำมันเถื่อนออกนอกประเทศ และทำลายสถานีวิทยุโทรทัศนของอิรัก ซึ่งสหรัฐฯ อ้างว่าให้ข้อมูลที่บิดเบือนต่อประชาชน⁷

ในปี 2545 สหประชาชาติได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่อิรักตกลงยอมให้ทีมตรวจสอบอาวุธกลับเข้าไปปฏิบัติงานในอิรักอีกครั้งโดยปราศจากเงื่อนไขหลังยุติไปเกือบ 4 ปีและเสนอให้ทีมตรวจสอบอาวุธเข้าไปตรวจสอบได้ในทุกที่โดยไม่มีข้อจำกัด แต่สหรัฐฯ ปฏิเสธข้อเสนอดังกล่าว⁸ โดยวันที่ 8 พฤศจิกายน คณะมนตรีความมั่นคงได้ผ่านมติที่แก้ไขใหม่ของสหรัฐฯ ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ **โดยมติที่ 1441** ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเรียกร้องให้อิรักยอมปลดอาวุธและหันกลับมาร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบอาวุธของสหประชาชาติ มิฉะนั้นจะต้องเผชิญกับผลสืบเนื่องอันร้ายแรง (serious consequences)⁹ ซึ่งสหรัฐฯ ตีความว่าผลสืบเนื่องอันร้ายแรงคือการสามารถใช้กำลังต่ออิรักได้ หากอิรักไม่ปฏิบัติตาม โดยไม่ต้องรอมติอื่นใดต่อจากนี้

ในปี 2546 หลังจากทีมงานของสหประชาชาติได้เข้าไปตรวจสอบอาวุธในอิรักอีกครั้งได้รายงานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) เกี่ยวกับรายงานสถานการณ์ตรวจสอบอาวุธ มีสาระสำคัญแสดงให้เห็นว่าอิรักให้ความร่วมมือที่ดีขึ้นกว่าเดิมในการตรวจสอบ และแม้ว่าจะยังไม่พบว่ามีอาวุธร้ายแรงใด ๆ ในการครอบครองของอิรัก แต่พบว่าอิรักมีอาวุธที่มีสมรรถนะเกินข้อกำหนดของสหประชาชาติและมีอาวุธร้ายแรง จำนวนหนึ่งที่ยังไม่สามารถระบุได้ว่าหายไปไหน ซึ่งรวมทั้งเชื้อแอนแทรกซ์และก๊าซพิษวีเอ็กซ์ไม่น้อยกว่า 1,000 ตัน¹⁰ พร้อมย้ำว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ได้แสดงว่าอิรักมีหรือไม่มีอาวุธร้ายแรงไว้ในครอบครองและระบุว่าไม่มีสิ่งแสดงให้เห็นว่าฝ่ายอิรักล่วงรู้การตรวจสอบล่วงหน้าตามที่สหรัฐฯ อ้างก่อนหน้านี้ กระนั้นก็ตาม สหรัฐฯ ก็ได้ใช้เหตุผลนี้ในการนำไปสู่การเปิดฉากบุกเข้าโจมตีอิรักในปี 2546 นั่นเอง

⁷ Karen Elliot House, *Defending America's Oil Supply Justifies Military Action*. In Bruno Leone et al, eds., *Iraq*, (San Diego: Greenhaven Press, Inc., 2534), pp. 31-34.

⁸ Tareq Y. Ismael and Jacqueline S. Ismael, *The Iraqi Predicament*, p. 118.

⁹ Ibid., p. 120.

¹⁰ http://www.cia.gov/cia/public_affairs/speeches/2546/david_kay_10022546.html
accessed on 10 December 2005.

สิ่งเหล่านี้เองเป็นสาเหตุที่นำมาสู่การประกาศสงครามของสหรัฐฯ ต่ออิรักในช่วงค่ำวันที่ 17 มีนาคม 2546 ตามเวลาในสหรัฐฯ โดยประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุชกล่าว**คำแถลง**ว่า ประธานาธิบดีชัคคัมและบุตรชาย จะต้องออกจากอิรักภายใน 48 ชั่วโมง มิเช่นนั้นจะต้องเผชิญกับสงคราม¹¹

ในที่สุดวันที่ 19 มีนาคม 2546 ตามเวลาในสหรัฐฯ กองกำลังสหรัฐฯ และพันธมิตรได้แกสพระราชอาณาจักรและออสเตรเลีย ได้ปฏิบัติการโจมตีอิรัก โดยยิงโจมตีถล่มอิรักอย่างหนักหน่วงติดต่อกัน ตามแผนปฏิบัติการสร้างความหวาดผวและความเกรงกลัว (Shock and Awe)¹² นับเป็นการโจมตีครั้งใหญ่ของสงครามในการทำยุทธศาสตร์การรบแบบให้ตกใจกลัวและหวาดผวาเพื่อสร้างผลกระทบทางจิตใจให้เกิดความตื่นกลัวแก่ผู้นำอิรักและผู้ติดตาม ซึ่งถือเป็นปฏิบัติการทางทหารครั้งใหญ่ในสงครามครั้งนี้ระหว่างกองกำลังของทั้งสองฝ่าย คือ กองกำลังผสมนานาชาติ (Multinational Coalition of Forces) กับกองกำลังของฝ่ายประธานาธิบดีชัคคัม ฮุสเซน ต่อมาสหรัฐฯ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นปฏิบัติการเพื่อเสรีภาพของชาวอิรัก (Operation Iraqi Freedom) ฝ่ายสหรัฐฯ โดยนายโดนัลด์ รัมสเฟลด์ (Donald Rumsfeld) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้ออกมาประกาศถึงวัตถุประสงค์ของสงครามครั้งนี้¹³ ได้แก่

1. เป็นไปเพื่อล้มล้างระบอบการปกครองของประธานาธิบดีชัคคัม ฮุสเซน
2. เป็นไปเพื่อระบุมที่ตั้ง แยกส่วนและทำลายอาวุธทำลายล้างสูงของอิรัก
3. เป็นไปเพื่อค้นหาและจับกุมรวมถึงขับไล่กลุ่มก่อการร้ายออกนอกประเทศอิรัก
4. เป็นไปเพื่อทำการรวบรวมข่าวกรองที่สามารถนำไปสู่เครือข่ายของผู้ก่อการร้ายนานาชาติ
5. เป็นไปเพื่อทำการรวบรวมข่าวกรองที่สามารถนำไปสู่เครือข่ายของอาวุธทำลายล้างสูงที่ผิดกฎหมายทั่วโลก
6. เป็นไปเพื่อยุติการคว่ำบาตรต่ออิรักและให้การช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมแก่ประชาชนชาวอิรัก

¹¹ <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2546/03/25460317-7.html> accessed on 7 December 2005.

¹² Tareq Y. Ismael and Jacqueline S. Ismael, *The Iraqi Predicament*, p. 122.

¹³ *Ibid.*, p. 82.

7. เป็นไปเพื่อทำการรักษาแหล่งทรัพยากรน้ำมันซึ่งเป็นของประชาชนชาวอิรัก

8. เป็นไปเพื่อช่วยเหลือประชาชนชาวอิรักในการสร้างกระบวนการเปลี่ยนผ่านเพื่อนำไปสู่การตั้งรัฐบาลขึ้นปกครองตนเองของชาวอิรักทั้งหมด

สหรัฐฯ ได้แสดงบทบาทในสงครามครั้งนี้มากขึ้น โดยกองกำลังสหรัฐฯ และพันธมิตรสามารถเคลื่อนพลเข้าไปยังกรุงแบกแดดได้ในวันที่ 9 เมษายน 2546 ซึ่งผู้นำสหรัฐฯ ได้อ้างเหตุผลในการทำสงครามกับอิรักครั้งนี้ว่าเป็นเพราะอิรักครอบครองอาวุธที่มีอำนาจทำลายร้ายแรงและต้องการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบซัดดัมที่กดขี่และละเมิดสิทธิของประชาชนอิรัก สงครามครั้งนี้ใช้เวลาในการปฏิบัติการเพียง 3 สัปดาห์ โดยในที่สุดสหรัฐฯ ได้ประกาศการสิ้นสุดสงครามเมื่อ 1 พฤษภาคม 2546¹⁴

หลังจากปฏิบัติการทางทหารของสหรัฐฯ และพันธมิตรได้สิ้นสุดลงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2546 สหรัฐฯ ได้จัดตั้งคณะบริหารประเทศชั่วคราวของกองกำลังพันธมิตร (Coalition Provisional Authority - CPA) โดยมีนายพอล เบรเมอร์ (Paul Bremer) เป็นผู้ทำหน้าที่ในการบริหารประเทศชั่วคราว สหรัฐฯ ได้ทำการส่งมอบอำนาจอธิปไตยให้แก่รัฐบาลชั่วคราวของอิรักเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2547 สหรัฐฯ ได้กำหนดแผนการฟื้นฟูทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยในอิรักได้แก่

1) กำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วประเทศเพื่อเลือกสภาร่างรัฐธรรมนูญในวันที่ 30 มกราคม 2548

2) สภาร่างรัฐธรรมนูญที่ได้รับเลือกตั้งมีหน้าที่จัดตั้งรัฐบาลเฉพาะกาล (Transitional Government) และจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม 2548 เพื่อให้ประชาชนทั่วประเทศลงประชามติในวันที่ 15 ตุลาคม 2548 และ

3) กำหนดการเลือกตั้งรัฐสภา และรัฐบาลถาวรภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของอิรักในวันที่ 15 ธันวาคม 2548

ประธานาธิบดีบุชก็ได้ดำเนินการหาเสียงสนับสนุนการทำสงครามจากประเทศพันธมิตรต่าง ๆ ทั้งการไปเยือนญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2546 โดยญี่ปุ่นได้ให้งบประมาณ 1.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพื่อการปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานในอิรัก และในวันที่ 18 พฤศจิกายน 2546

¹⁴ Ibid., p. 75.

ประธานาธิบดีบุชก็ได้ไปเยือนสหราชอาณาจักร และหารือกับนายกรัฐมนตรี โทนี แบลร์ เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสนใจร่วมกัน เช่น เรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตย สันติภาพ และความมั่นคง และพยายามเรียกร้องให้ชาติสมาชิกของสหประชาชาติเข้าร่วมในการช่วยเหลืออิรักในด้านต่าง ๆ และเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเลือกตั้งอีกด้วย โดยเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546 นายเจมส์ ค้านิงแฮม ทูตสหรัฐฯ ประจำสหประชาชาติได้กล่าวต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติถึงการที่สหรัฐฯ จะพยายามเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยในอิรักให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการกลับเข้าไปทำงานในอิรักของสหประชาชาติ

เมื่อพิจารณาโดยการนำเอาทฤษฎีผลประโยชน์แห่งชาติมาใช้วิเคราะห์ความพยายามดังกล่าวของสหรัฐฯ จะเห็นได้ว่า สหรัฐฯ ดำเนินนโยบายดังกล่าวเพื่อให้บรรลุถึงผลประโยชน์แห่งชาติในเป้าหมายระยะยาว คือ การเผยแพร่อุดมการณ์ของชาติ โดยเป็นที่รู้กันว่าสหรัฐฯ เป็นประเทศที่ยึดถืออุดมการณ์ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่เข้มข้นมากที่สุดประเทศหนึ่งในโลก ในช่วงสงครามเย็น ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการต่อสู้กันระหว่างอุดมการณ์ทางการเมือง 2 ขั้วที่สำคัญของโลกในขณะนั้น สหรัฐฯ ถือได้ว่าเป็นประเทศมหาอำนาจผู้นำของโลกค่ายประชาธิปไตยเสรีเลยที่เดียว แม้ว่าสงครามเย็นในครั้งนั้น จะจบลงด้วยชัยชนะของสหรัฐฯ แต่เป้าหมายในการเผยแพร่อุดมการณ์ประชาธิปไตยของสหรัฐฯ มิได้สิ้นสุดลง สหรัฐฯ ยังคงความพยายามที่จะเผยแพร่ระบอบการปกครอง และระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยในส่วนต่าง ๆ ของโลก ซึ่งภูมิภาคตะวันออกกลางก็เป็นเป้าหมายที่สำคัญ โดยจากคำกล่าวของนายพอล โวลฟ์โฟวิทซ์ (Paul Wolfowitz) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ที่ได้ให้สัมภาษณ์นิตยสารนิตยวารก์ไทมส์ ว่า “การโค่นล้มระบอบซัดดัมเป็นส่วนที่ยาก แต่จะทำให้การแผ่ขยายอุดมการณ์ประชาธิปไตยในอิรักและส่วนอื่น ๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลางจะกลายเป็นส่วนที่ง่าย”¹⁵

¹⁵ William D. Hartung with Ceara Donnelley, “The Hidden Costs of War: How the Bush Doctrine is Undermining Democracy in Iraq and Democracy in America” in *The Iraq War and Its Consequences*, eds., Irwin Abrams and Wang Gungwu, (Singapore: World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., 2546), p. 176.